

Pedagogische benadering Waalcampus

Waalcampus biedt een veilige omgeving waar in een open sfeer gevoelens geuit kunnen worden en waar samen invulling wordt gegeven aan het onderwijs en de opvang van de kinderen. De pedagogische benadering is de wijze waarop we met kinderen praten en met ze omgaan (de interactie). Deze omgang doen we vanuit een kader waarin waarden, normen, leer- en ontwikkelingsdoelen zijn verwerkt en waarbij gebruik gemaakt wordt van theorieën en inzichten in de ontwikkeling van kinderen. Een goede interactie met kinderen en met teamleden is van belang voor het welbevinden van kinderen, de belangrijkste voorwaarde voor ontwikkeling. De teamleden van Waalcampus vormen de basis voor de pedagogische kwaliteit en worden daarom opgeleid om de kinderen te kunnen begeleiden. Zij reflecteren op hun handelen en zorgen voor afstemming met collega's.

Als bouwstenen voor deze pedagogische benadering kun je denken aan:

- Internationaal Verdrag inzake de rechten van het kind (d.d.20 nov 1989)
- Democratische waarden en normen zoals samen delen, elkaar helpen, samen conflicten oplossen, rekening houden met verschillen en met elkaar.
- Ontwikkelingspsychologische inzichten, zoals die van Piaget, Vygotsky, Erikson, Bowlby en Riksen-Walraven.
- De basisbehoeften volgens Luc Stevens t.w. relatie, competentie en autonomie.

Een aantal pedagogische principes zijn hierbij richtinggevend:

- Lichamelijke en emotionele veiligheid en welbevinden staan voorop.
- Kinderen leren op hun eigen wijze en actief in relatie met hun omgeving. Hierbij zijn zelfsturing en zelfstandigheid een uitgangspunt.
- Uitgaande van deze zelfsturing en deze zelfstandigheid van de kinderen wordt door de teamleden de voor het leren benodigde ruimte geboden door het ontwerpen en begeleiden van passende activiteiten met een focus op persoonlijke groei.
- De teamleden laten zien wie zij echt zijn.
- Er is respect voor de diversiteit.
- Er is sprake van een doorgaande lijn.
- Met de ouders wordt samengewerkt.

**Onder "je" worden alle personen verstaan die bij Waalcampus omgaan met de kinderen.

In kwalitatief goede ondersteuning door volwassenen worden vier dimensies onderscheiden (Erikson, Scroufe & Egeland 1985):

* Het kind emotioneel ondersteunen

- * Respect hebben voor de autonomie van het kind
- * Het kind structuur bieden
- * Informatie en uitleg geven op het niveau van het kind.

De vier bovengenoemde dimensies komen ook terug in het werk van Riksen-Walraven. Ze zijn goed te gebruiken voor het beschrijven van de interactie tussen een volwassene en het kind of meerdere kinderen.

Wat zien we in de praktijk van de teamleden:

Het kind emotioneel ondersteunen:

De teamleden tonen een warme belangstelling voor de kinderen en geven hen steun wanneer zij die nodig hebben. Als zij niet onmiddellijk op een signaal kunnen reageren, laten zij in elk geval merken dat zij het hebben opgemerkt en zij zorgen ervoor dat er tijdig een reactie volgt.

- Je geeft een kind geborgenheid
- Je geeft een kind aandacht
- Je maakt oogcontact
- Waar nodig maak je gepast lichamelijk contact
- Je moedigt aan
- Je luistert met betrokkenheid
- Je bent er voor het kind
- Je ondersteunt positief
- Je reageert sensitief (de betekenis van het gedrag goed inschatten)
- Je reageert responsief (je reageert zodanig dat je aansluit bij de behoefte en de vraag van het kind)

Respect voor de autonomie van het kind:

De teamleden erkennen en waarderen alle kinderen als individuen met hun eigen ideeën. Zij laten dit merken door de kinderen ruimte en tijd te geven om zoveel mogelijk zelf te doen en zelf keuzes te maken.

- Je geeft ruimte door niet te snel in te grijpen (op je handen zitten)
- Je stimuleert nieuwe uitdagingen die het kind aankan en helpen om zich verder te ontwikkelen
- Je stimuleert de zelfstandigheid
- Je laat het kind de eigen competenties ervaren
- Je hebt en toont respect voor de (culturele) achtergrond, het karakter, het niveau en de interesse van het kind
- Je stimuleert het gevoel van eigenheid van het kind
- Je hebt reële verwachtingen van het kind en zijn ontwikkeling

Het kind structuur bieden:

De teamleden structureren situaties, activiteiten en taken voor de kinderen zodanig dat zij ze kunnen overzien en met succes kunnen voltooien. Ze geven tijd aan wat zij van kinderen verwachten; wat waar en wanneer mag. De teamleden herinneren kinderen aan de regels en afspraken als zij die overtreden. Ze stellen voldoende grenzen en doen dat ook tijdig zodat kinderen niet het gevoel krijgen dat zij voortdurend in overtreding zijn. Bij het corrigeren van kinderen bieden zij afleiding en alternatieven en ziet en benoemt successen. De teamleden zijn zich bewust van het feit dat kinderen van straf een naar gevoel krijgen en niet leren wat er van hen verwacht wordt.

- Je ondersteunt het kind bij het vinden van de balans en stimuleert vrijheid en de zelfstandigheid
- Je richt de ruimte overzichtelijk in
- Je zet de materialen klaar
- Je biedt rituelen aan en waar nodig regels en grenzen (voorspelbaarheid)
- Je ondersteunt de dagindeling van het kind (visueel, gebruik van picto's)
- Je herhaalt waar het nodig is voor het kind

Informatie en uitleg geven op het niveau van het kind

De teamleden leggen steeds uit wat zij doen en luisteren naar de kinderen. Interacties hebben het karakter van een dialoog, waarbij de coach een balans hanteert tussen luisteren en praten.

- Je geeft waar nodig voortdurend informatie en uitleg
- Je gaat in op vragen
- Je benoemt handelingen en voorwerpen
- Je voegt nieuwe informatie toe waardoor het kind verder komt in zijn spel e/o zijn leren
- Je zorgt voor een goede interactie waar nodig
- Je geeft ruimte om de speel-leersituaties te benutten, waar nodig bied je een activiteit aan.

De gebruikte bronnen:

Pedagogisch kader kindercentra 0-4 jaar, hfst 1, auteurs Elly Singer en Loes Kleerekoper, Maarssen 2009.

Trainersmap Ko-totaal, Bijeenkomst 4, CED-groep/ Uitgeverij Partners, Rotterdam 2004.